

חדשות ועדכונים כלכליים מהעולם

המחלקה למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים בישראל
נובמבר 2022

התאחדות
התעשיינים
בישראל

תמצית המצב הכלכלי בעולם

- ❖ השפעות הפלישה של רוסיה לאוקראינה, ההידוק המוניטארי העולמי וההאטה הכלכלית בסין מכבידות על הכלכלה העולמית.
- ❖ בהשוואה עולמית, האינפלציה השנתית בישראל הינה נמוכה ביחס לרוב המדינות הנסקרות. האינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל, ועומדת כרגע על קצב שנתי של 4.6% (ספטמבר 2022 מול ספטמבר 2021).
- ❖ בנקים מרכזיים בעולם ממשיכים להילחם באינפלציה על-יד מדיניות מוניטארית הדוקה.

מדד מנהלי הרכש – התכווצות הפעילות התעשייתית העולמית

מדד מנהלי הרכש בתעשייה ברחבי העולם

ספטמבר 2022

הפעילות הכלכלית בעולם ממשיכה להתמתן על רקע האינפלציה הגבוהה והעלאות הריבית, משבר האנרגיה באירופה וההאטה בסין.

מדד מנהלי הרכש **העולמי** בתעשייה רשם ירידה של 0.5 נקודות, ועמד בחודש ספטמבר 2022 על 49.8 נקודות, ערך אשר משקף צפי להתכווצות בייצור הגלובלי. זהו החודש הראשון בו המדד מצביע על התכווצות, לאחר 26 חודשים רצופים של התרחבות (החל מיוני 2020), מדובר בסימן למיתון אפשרי לאחר הצמיחה בעולם לאורך שנת 2021 והיציאה ממשבר הקורונה.

המדדים בישראל ובארה"ב עדיין מעידים על התרחבות, בעוד המדד האירופי מסמן התכווצות.

מקור: בנק הפועלים, MARKIT, ISM

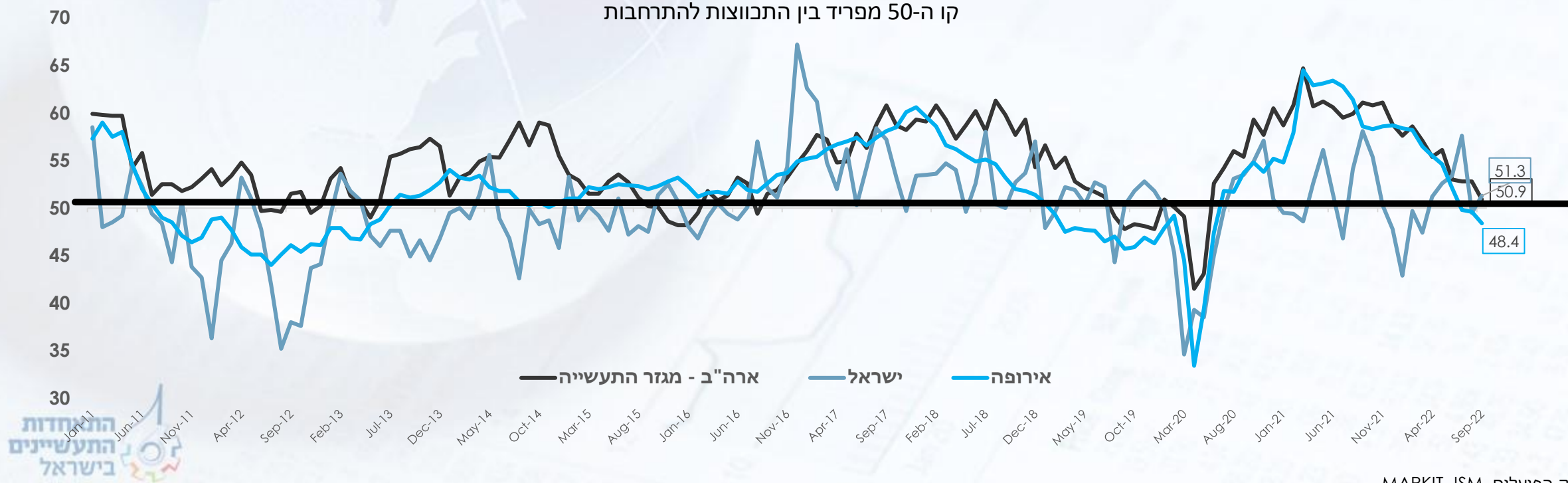

מדד מנהלי הרכש – מגמות בארה"ב, אירופה וישראל

מדד מנהלי הרכש הישראלי רשם עלייה של 0.8 נקודות בספטמבר לרמה של 51.3, עלייה אשר מצביעה על התרחבות הפעילות התעשייתית הישראלית. התרחבות זו באה לאחר חודש של התכווצות במדד הישראלי, זאת לעומת המדד האירופי, אשר רשם בספטמבר ירידה של 1.2 נקודות מרמה של 49.6 ל-48.4, ומציג התכווצות. כמו כן, גם מדד מנהלי הרכש בארה"ב רשם נסיגה של כ-1.9 נקודות, אך עדיין נמצא מעל קו ה-50, מה שמצביע על האטה בהתרחבות התעשייתית.

התפתחות מדד מנהלי הרכש

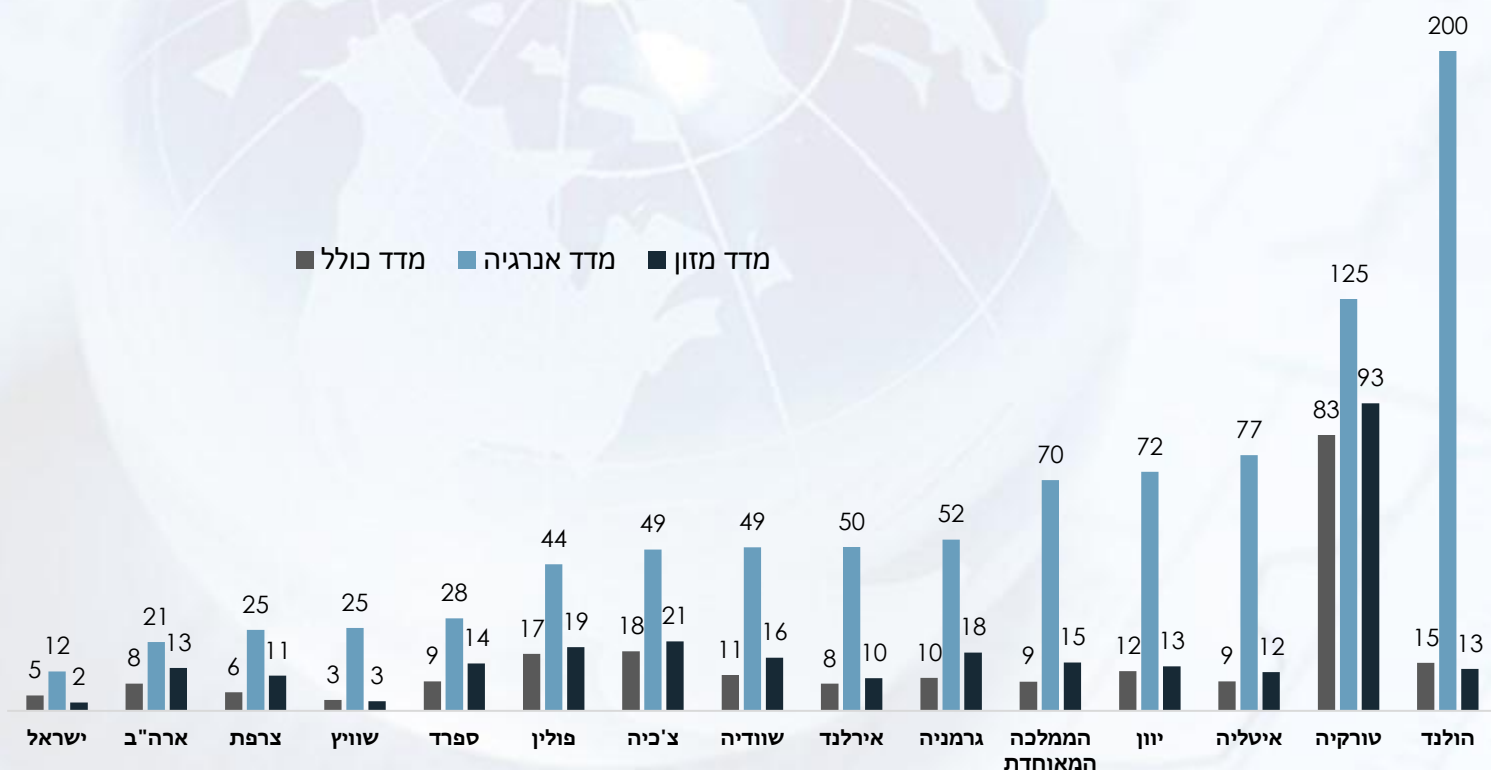
קו ה-50 מפריד בין התכווצות להתרחבות

מדדי המחירים לצרכן בישראל ובעולם

קצב שינוי מדדים - מדד כולל, מדד ארגיה ומדד מזון
 ספטמבר 2022 לעומת ספטמבר 2021 (%)

מדדי המחירים בעולם ממשיכים לעלות, ומתבלט ביניהם מדד מחירי האנרגיה אשר עלה משמעותית מאז תחילת המלחמה בין רוסיה לאוקראינה. ניכרות השפעות צמצום אספקת הגז הטבעי מצד רוסיה, והסנקציות האירופאיות על יבוא נפט ופחם מרוסיה.

בולטת במיוחד עליית מדד האנרגיה בהולנד, אשר עקפה אפילו את זו של טורקיה. יצוין כי מס הבלו המוטל על בנזין בהולנד הוא הגבוה ביותר באיחוד האירופי, והוא נותר יחסית גבוה גם אחרי ההורדה הזמנית עליה הודיעה הממשלה.

בהשוואה בינלאומית, האינפלציה השנתית בישראל הינה נמוכה ביחס לרוב המדינות הנסקרות. עם זאת, האינפלציה המקומית נמצאת מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל.

שערי ריבית: המשך העלאת ריבית ברחבי העולם

ישראל – בחודש אוקטובר העלה בנק ישראל את הריבית בפעם החמישית ב-0.75% לרמה של 2.75%. בין הגורמים שתמכו בהעלאה: אינפלציה מעל יעד יציבות המחירים, שוק עבודה הדוק והעלאות ריבית בארה"ב ובאיחוד האירופי, לצד מדינות נוספות בעולם.

לפי תחזיות של גופים כלכליים בישראל, בנק ישראל צפוי להעלות את הריבית בעוד אחוז ל-3.75%: ב-0.5% בנובמבר 2022 ואחר כך עוד שתי העלאות ריבית של 0.25% בתחילת 2023. עצירת הריסון המוניטארי צפויה בסוף הרבעון הראשון של 2023 על רקע סימני התמתנות בפעילות וירידה בציפיות האינפלציה.

ארה"ב – בתחילת נובמבר העלה הפד את הריבית ב-0.75% נוספים לרמה של 4%. זאת עקב קצב אינפלציית הליבה בארה"ב, אשר ממשיכה לעלות והמשיכה לעלות בחודש ספטמבר. יחד עם זאת, יותר ויותר אינדיקטורים משקפים שהירידה באינפלציה קרובה. להערכת גופים כלכליים בארץ ובעולם, זאת הייתה עליית הריבית האחרונה בשיעור כל כך גבוה.

אירופה – עקב נתוני אינפלציה באירופה שהפתיעו כלפי מעלה, ולמרות ההאטה בכלכלה, גדל הסיכוי שהריבית באירופה תמשיך לעלות בקצב גבוה. לפי הערכות גופים כלכליים בארץ ובעולם, הריבית באירופה כנראה תמשיך לעלות בקצב גבוה גם בהכרזות הקרובות של הבנק המרכזי של האיחוד האירופי.

סין – בניגוד לשאר מדינות העולם, בסין הריבית מלכתחילה הייתה גבוהה במטרה להילחם באינפלציה שהכתה במדינה החל משנת 2010. צעדי הריסון המוניטרי הפחיתו את האינפלציה מאז, וכעת הבנק המרכזי בסין הוריד את הריבית בפעם השנייה מזה ארבעה חודשים, במטרה להקל על הכלכלה אשר עדיין גדלה, אך בקצב הולך ויורד.

ריביות בנקים מרכזיים בעולם אחוזים

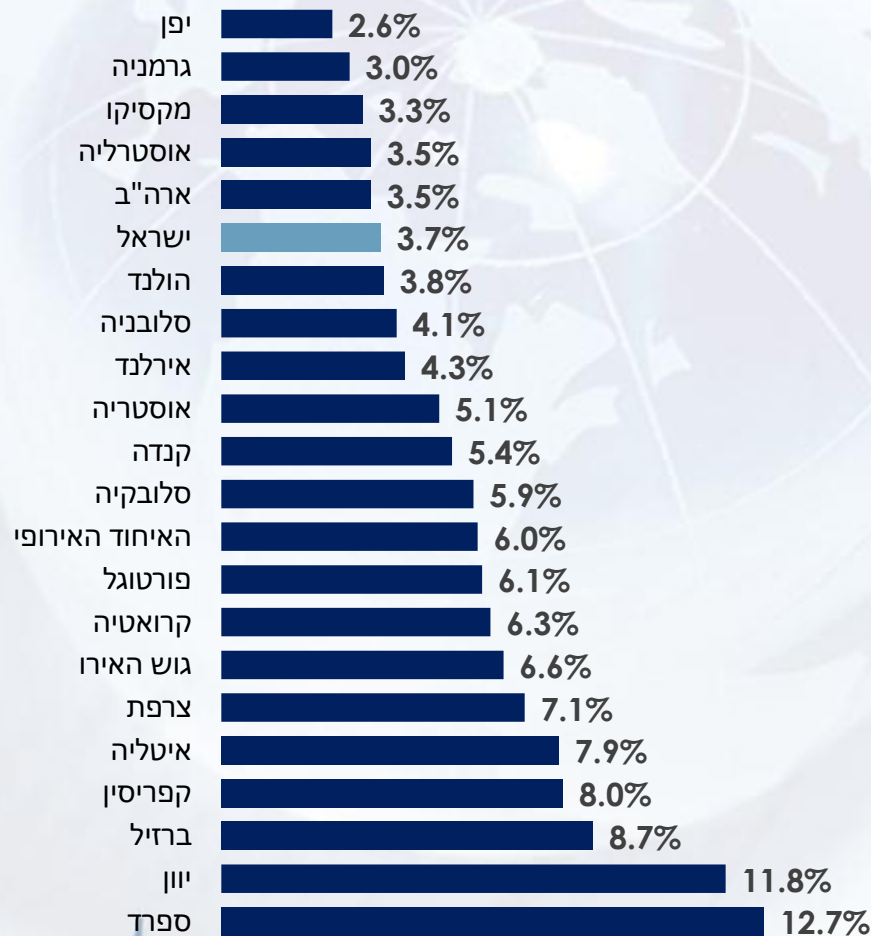

ריבית נוכחית	החלטה אחרונה	מדינה
4%-3.75%	העלאה של 0.75%	ארה"ב
3.75%	העלאה של 0.5%	קנדה
3.65%	הורדה של 0.05%	סין
2.75%	העלאה של 0.75%	ישראל
3%	העלאה של 0.75%	הממלכה המאוחדת
2%	העלאה של 0.75%	גוש האירו
-0.1%	ללא שינוי מאז 2016	יפן

שיעור האבטלה ברחבי העולם

שיעורי האבטלה ברחבי העולם

ספטמבר 2022

שיעור האבטלה בישראל עלה בספטמבר ל- 3.7%, ביחס ל- 3.5% באוגוסט 2022. אך בגילאי העבודה העיקריים (25-64) נרשמה יציבות על 3%.

בהשוואה בינלאומית, ניכר כי שיעור האבטלה בישראל נמוך מזה של האיחוד האירופי, המציג 6% אבטלה ומגוש האירו עם 6.6%. לעומת זאת, למרות שיעורי האינפלציה הגואים בארה"ב, שיעור האבטלה שם נמוך מבישראל עם 3.5%. לפי עמדת הפד, הסבר לכך הוא שוק עבודה אינו מאוזן הסובל מעודפי ביקוש.

בימים אלו שוק העבודה הישראלי שרוי במצב של תעסוקה מלאה, עם שיעור תעסוקה בגילאי העבודה העיקריים גבוה מזה ששרר ערב משבר הקורונה ושיעור אבטלה נמוך מזה ששרר באותה תקופה. בתחזית המאקרו האחרונה של בנק ישראל מחודש אוקטובר, הצפי הוא כי שוק העבודה יותר הדוק אך יחזור בהדרגה לרמות שאפיינו אותו טרם משבר הקורונה.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', כלכלנית המחלקה

ellag@industry.org.il

03-5198810

טל לייבזון, כלכלן המחלקה

talleibson@industry.org.il